

Õiguskantsler

Teie 17.07.2014 nr

Meie 19.09.2014 nr 6-4/140919/1403912

**Seisukoht vastuolu mittetuvastamise kohta
Eralasteaia toetus Saue vallas**

Lugupeetud

Pöördusite minu poole sooviga saada hinnangut, kas [Saue Vallavolikogu 26.06.2014 määruse nr 15 „Erakooli, koolieelse eralasteasutuse ja -lapsehoiuasutuse toetamise kord“ § 7 lg 2](#) kohtleb lapsi vanuse alusel ebavõrdselt.

Analüüsinud Teie avaldust, Saue valla vastust minu teabe nõudmisele ning asjakohaseid õigusakte, olen seisukohal, et Saue Vallavolikogu 26.06.2014 määruse nr 15 „Erakooli, koolieelse eralasteasutuse ja -lapsehoiuasutuse toetamise kord“ § 7 lg 2 on kooskõlas põhiseaduse §-s 12 sätestatud võrdsuspõhiõigusega osas, milles määruse jõustumise hetkel vanema kui 4-aastase lapse puhul jätkab vald vanema soovi korral eralasteaiale toetuse maksmist, kuid noorema lapse puhul mitte.

Alljärgnevalt selgitan lähemalt oma seisukohta. Selleks kirjeldan lühidalt menetluse asjaolusid (I) ning toon välja vaidlusaluse õigusakti sätte (II). Pärast seda esitan oma seisukoha (III).

I Menetluse asjaolud

1. Oma avalduses selgitasite, et Saue Vallavolikogu 26.06.2014 määruse nr 15 „Erakooli, koolieelse eralasteasutuse ja -lapsehoiuasutuse toetamise kord“ (edaspidi *Määrus*) § 7 lg 2 järgi ei maksta eralasteaiale või -lapsehoiule toetust nende laste eest, kellele on pakutud kohta Saue valla munitsipaallasteaias. See säte ei kohaldu siiski nende laste suhtes, kes on Määruse jõustumise hetkel vanemad kui 4 aastat ja kasutavad kohta eralasteaias.

2. Avaldusest nähtus, et Teie laps oli Määruse jõustumise hetkel 3 aastat ja 7 kuud vana ning käib eralasteaias alates detsembrist 2012 põhjusel, et ajal, mil soovisite last lasteaeda panna, munitsipaallasteaias kohta polnud. Tõdesite, et hiljem on küll lapsele kohta munitsipaallasteaias pakutud, ent olete kohast ära ütelnud lapse tervisest tulenevatel põhjustel. Leidsite, et Teie laps, kes on 3 aastat ja 7 kuud vana, on samasuguses olukorras, kui need lapsed, kes Määruse jõustumise hetkeks on 4 aastat vanad või vanemad, sest ka Teie laps on juba jõudnud harjuda oma lasteaiaga ja koha vahetus oleks lapse huvidega vastuolus. Teie hinnangul kohtleb Määrus lapsi vanusest tulenevalt põhjendamatult erinevalt.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

3. Küsisin Määruse kohta selgitusi Saue vallalt. Muu hulgas selgitas vallavanem, et Saue vald on väga palju panustanud viimastel aastatel täiendavate lasteaiakohtade loomisesse ning praeguseks on Saue vallas saavutatud olukord, kus kõik sõimeeas vanemad lapsed (seega vähemalt 3-aastased lapsed), on kindlustatud munitsipaallasteaia kohaga. Seetõttu pole valla hinnangul selles vanuserühmas eralasteaias käivate laste toetamine otstarbekas.

4. Samas ei jätku vallavanema sõnul kohti munitsipaallasteaias alla 3-aastastele lastele. Vallavanem tõdes, et rahvastikuproгноosi järgi sündide arv Saue vallas (Eestis tervikuna) aasta-aastalt langeb ning mõne aasta pärast on võimalik juba kõigile vähemalt 1,5-aastastele lastele pakkuda kohta ka Saue valla munitsipaallasteasutuses. Vallavanema sõnul on Saue vald seisukohal, et 1,5 – 3-aastaste laste osas on otstarbekas ja laste ning vanemate huvides, teha lasteaia kohtade tagamisel koostööd eralasteasutustega. Seda põhjusel, et nende pakutavad tingimused on paindlikumad ning laste arv rühmas on reeglina palju väiksem, mis sobib just kuni 3-aastastele lastele. Vallal on kehtivad lepingud ligi 40 eralasteaia või -hoiuga ning sageli asuvad need lapsevanemale logistiliselt sobivamas asukohas kui munitsipaallasteasutused. Vallavanema sõnul on välja kujunenud nende eralasteasutuste võrgustik ning oleks ebamõistlik suunata omavalitsuse tegevus eraettevõtlusega konkureerivaks ja seda suretavaks, kui süsteem töötab. Veel selgitas vallavanem, et nii väikeste laste puhul ei ole lasteaia kaasnev õppetegevus primaarne, pigem on rõhk lapsehoiul, lapse harjumisel teiste lastega ning turvalisuse tagamisel. Kokkuvõtvalt on vald seisukohal, et vanuserühmas 1,5 – 3 aastat on lasteaiakohtade tagamisel mõistlik teha koostööd erasektoriga.

5. Ka sel juhul, kui laps käib eralasteasutuses, on vald Määrusega taganud, et vanem ei pea maksma koha eest rohkem, kui võimaldab koolieelse lasteasutuse seadus munitsipaallasteasutuste puhul, st kuni 20% Vabariigi Valitsuse kehtestatud palga alammäärast.

6. Mis puudutab laste üleminekut ühest lasteasutusest teise, siis valla hinnangul on erinevates vanuseastmetes lastel vältimatu ühest õpikeskkonnast teise liikumine ning sõimeiga, lasteaiaiga, algkool, põhikool ning gümnaasium on lapse arengus selgelt eristuvad etapid. Vallavanem tõi näite, et ka juhul kui laps saab koha munitsipaallasteasutusse 1,5-aastaselt, pole võimalik tagada, et laps käib kõik 5,5 aastat ühes hoones ja rühmas. Vallavanem selgitas, et lastehoiu või lastesõime vahetus lasteaia vastu on just 3-aastaselt kõige loogilisem, sest 3-aastane laps ei vaja enam niivõrd palju hoidmist, tulles enese teenindamisega juba ise edukalt toime. Samas muutub just selles eas aina olulisemaks süstemaatiline õppimine, mille tagab lasteaiad oma kinnitatud õppekavaga.

7. Kõike seda arvesse võttes on Saue Vallavolikogu vallavanema sõnul otsustanud, et vahetus lastehoiu või –sõime ja lasteaia vahel toimub peale lapse 3-aastaseks saamist (lasteaia osa algab hiljemalt lapse 4-aastaseks saamisel). Vallavanema sõnul need lapsed, kellele Saue vald ei suutnud lasteaiakohta pakkuda siis kui nad said lasteaeda mineku ealisteks (need lapsed ei saa praegu olla nooremad kui 4-aastased), saavad vanemate soovi korral oma koolieelse ea veeta praeguses lasteaias või –hoiuses ning vald tasub nende eest vähemalt osaliselt kohatasu. Nende lasteaia ealisteks saanud laste (2013. aasta 1. septembril vähemalt 3-aastasele) eralasteaias käimise toetamist, kellel ei olnud võimalik saada kohta munitsipaallasteaias, jätkab vald kuni koolini või soovini jätkata Saue valla munitsipaallasteasutuses. Vallavanema selgituse järgi lähtub Määrus eeldusest, et alla 3-aastaste laste vanemad on olnud teadlikud olukorrast, kus kohta munitsipaallasteaias pakutakse peale lapse 3. sünnipäeva ning lapse nimekirja panemisega on nad seda teadmist ka tõestanud ning oma kohasoovi kinnitanud. Erandjuhul pakub vald kohta alla 3-aastastele lastele juhul, kui vabaneb mõni koht liitrühmas, kuid kõigile alla 3-aastastele

lastele liitühmas kohta pole. Pakkumine käib vastavalt nimekirjale nende laste hulga, kes peaksid 2015. aasta sügisel nooremisse rühma minema.

8. Vallavanem täpsustas veel, et Määrusesse on sisse toodud vanuseline eristus vanemad kui 4 aastat seetõttu, et lasteaias aasta arvestus käib alates õppeaasta algusest (1. septembrist) ning sellel hetkel on enamasti 3-aastaseid juba veidi vanemad kui täpselt 3. Segaduse vältimiseks kuni 3-aastaste mõistega (kas kaasa arvatud või mitte) kasutatakse Määruses sõnastust „vanemad kui 4 aastat“ (st 3-aastased on igal juhul kaasa arvatud).

9. Teie lapse lasteaiaküsimuse kohta selgitas vald, et lapsele on kohta munitsipaallasteaias pakutud, kuid Te ei soovinud seda vastu võtta. Seega tuleb vallavanema sõnul Teil endal edaspidi katta eralasteasutuses käimise kulud. Kui Te aga siiski soovite oma lapsele kohta Saue valla munitsipaallasteasutuses, peaksite vallavanema sõnul pöörduma selle sooviga Saue Vallavalitsuse poole, et koos leida kõigile osapooltele sobiv lahendus.

II Vaidlustatud säte

10. Määruse § 7 lg 2 sätestab:

„§ 7. Toetuse maksmise alused

[---]

(2) Toetust ei maksta lapse eest, kellele on pakutud kohta Saue valla munitsipaallasteaias. Sätet ei rakendata laste osas, kes käesoleva määruse jõustumise hetkel on vanemad kui 4 aastat ja kasutavad kohta eralasteaias.

[---].”

III Minu analüüs

11. Asjas on põhiküsimus, kas Määruse § 7 lg 2 kohtleb lapsi vanuse alusel ebavõrdselt. Küsimusele vastamiseks selgitan esmalt milles seisneb kohaliku omavalitsuse kohustus alushariduse omandamise võimaluse tagamisel (punktid 12-16). Seejärel hindan Määruse § 7 lg 2 põhiseaduspärasust (punktid 17-32).

Kohalike omavalitsuste kohustus tagada alushariduse omandamise võimalus.

12. Põhiõigus haridusele on sätestatud [Eesti Vabariigi põhiseaduse](#) (edaspidi PS) § 37 lg 1, mille järgi on igal inimesel õigus haridusele. PS § 37 lg 2 sätestab, et seaduse alusel võib avada ja pidada mh erakooli. Nimetatud põhiseaduse sätetest tuleneb, et õigus haridusele hõlmab endas õigust alusharidusele ning alushariduse andmiseks võib asutada ka erakooli.

13. Selleks, et isik saaks eelnimetatud põhiseadusest tulenevatele nõuetele vastavat põhiõigust haridusele realiseerida, peab seadusandja looma õigusliku raamistiku ja toimiva haridussüsteemi.

14. Alusharidust reguleerivaks alusseaduseks on [koolieelse lasteasutuse seadus](#) (edaspidi KELS), mis sätestab mh alushariduse sisunõuded (vt KELS § 16 lg 1). Lisaks sätestab KELS § 10 lg 1 alusharidusele juurdepääsu tingimused. Täpsemalt sätestab KELS § 10 lg 1, et valla- või linnavalitsus loob kõigile pooleteise- kuni seitsmeaastastele lastele, kelle elukoht on antud valla

või linna haldusterritooriumil ning kelle vanemad seda soovivad, võimaluse käia teeninduspiirkonna lasteasutuses. Koolieelse lasteasutuse teenuse pakkumine on kohaliku omavalitsuse avalik-õiguslik ülesanne. Seda ülesannet võib kohalik omavalitsusüksus täita enda peetavate munitsipaallasteaedade kaudu, mille tegevust sellisel juhul ka oma eelarvest finantseeritakse.¹ Teine võimalus on osta koolieelse lasteasutuse teenust mõnelt eraõiguslikult isikult või teiselt kohalikult omavalitsuselt.

15. Erinevalt kohalikest omavalitsustest pole eraõiguslik isik kohustatud eraõiguslikke koolieelseid lasteasutusi pidama ja teenust pakkuma. See on vabatahtlik tegevus, mida riik peab seaduses sätestatud tingimuste täitmisel eraõiguslikule isikule võimaldama. Samas riik ja kohalikud omavalitsused pole kohustatud eraõiguslikke koolieelseid lasteasutusi finantseerima. Kui nii tehakse, on see avaliku võimu vabatahtlik tegevus, st sellist kohustust ei tule ühestki seadusest. Vabatahtliku toetuse maksmisel on riigil ja kohalikul omavalitsusel laialdane kaalutusõigus otsustada kas toetust maksta ning mis tingimustel.²

16. Kokkuvõtvalt nähtub eeltoodust, et kohalik omavalitsus on kohustatud võimaldama koolieelse lasteasutuse teenust KELS § 10 lg 1 alusel ja seda tingimustel, mis on sätestatud koolieelse lasteasutuse seaduses. Eralasteaedades käivaid lapsi võib kohalik omavalitsus rahaliselt toetada vabatahtlikult.

Määruse § 7 lg 2 põhiseaduspärasus

17. Olenemata laialdasest kaalutusõigusest eraõiguslike koolieelsete lasteasutuste toetamisel ja selle toetamise tingimuste määramisel, tuleb arvestada, et igasugune kohaliku omavalitsusüksuse üldakt, ka vabatahtlikku toetust sätestav, peab olema kooskõlas seaduste ja põhiseadusega. Muu hulgas tuleb kohalikul omavalitsusüksusel vabatahtlike toetuste või soodustuste kehtestamisel arvestada oma õigusloomes PS § 12 lg 1 sätestatud võrdse kohtlemise nõudega.³

Järgnevalt hindangi vaidlusaluse sätte kooskõla viidatud põhiõigusega.

Võrdsuspõhiõigus ja selle riive

18. PS § 12 lg 1 sätestab võrdsuspõhiõiguse. Selle põhiõiguse kaitseala riivega on tegemist siis, kui leiab aset võrdses seisundis olevate isikute erinev kohtlemine.⁴ Säte hõlmab ka õigusloome võrdsuse põhimõtet, mis tähendab, et ka seadused peavad kohtlema kõiki sarnases olukorras olevaid isikuid ühtemoodi.⁵ Siiski pole võrdsuspõhiõigus piiramatult õigus. Võrdsuspõhiõiguse riive (erinev kohtlemine) on lubatud, kui sellisel erineval kohtlemisel on põhiseadusega kooskõlas olev eesmärk⁶ ning erinevat kohtlemist põhjustav meede või abinõu on selle eesmärgi suhtes proportsionaalne.⁷ Seejuures on Riigikohus asunud seisukohale, et kohalik omavalitsus on oma valikutes võrdsuspõhiõiguse piiramisel vabam, kui tegemist ei ole toetuste või teenustega

¹ Sama tuleneb kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõikest 2, mille järgi on omavalitsusüksuse ülesanne korraldada antud vallas või linnas põhikoolide ja gümnaasiumide ülalpidamist juhul, kui need on omavalitsusüksuse omanduses. Ka Eesti Vabariigi haridusseaduse § 7 lg 2 p 3 sätestab, et kohalikud omavalitsused tagavad oma halduspiirkonna munitsipaalharidusasutuste majandusliku teenindamise ja finantseerimise.

² RKPJK 08.03.2011. a otsus asjas nr 3-4-1-11-10, p 62.

³ Samas.

⁴ RKPJK 07.06.2011. a otsus asjas nr 3-4-1-12-10, p 36.

⁵ RKPJK 26.09.2007. a otsus asjas nr 3-4-1-12-07, p 19; RKHK 20.10.2008. a otsus asjas nr 3-3-1-42-08, p 25.

⁶ RKÜK 07.06.2011. a otsus asjas nr 3-4-1-12-10, p 31.

⁷ RKÜK 07.06.2011. a otsus asjas nr 3-4-1-12-10, p 35.

puudust kannatavatele isikutele ega seesuguse toetuse või teenusega, mida isik saaks omavalitsuselt viimasel lasuva kohustusliku ülesande tõttu nõuda.⁸

19. Seega tuleb Määruse § 7 lg 2 põhiseaduspärasuse üle otsustamisel esmalt välja selgitada, kas tegemist on sarnases olukorras olevate, st võrreldavate isikute gruppidega. Kui tegemist on võrreldavate isikutega, tuleb selgeks teha, a) kuidas neid isikuid omavahel erinevalt koheldakse, b) kas neid isikuid koheldakse erinevalt legitiimsel eesmärgil ja c) kas nende isikute erineva kohtlemise tagajärjed on võrreldes taotletava eesmärgiga proportsionaalsed.

20. Esimeseks võrreldavaks isikute grupiks saab minu hinnangul lugeda 1,5 – 4-aastased (lapsed kuni 4. eluaastani, nt lapsed vanuses 4 aastat 1 päev siia gruppi ei kuulu) Saue valla elanikest lapsed, kes käivad eralasteaias või –hoius. Teise grupi moodustavad eralasteaias või –hoius käivad Saue valla elanikest lapsed, kes on Määruse jõustumise hetkel vanemad kui 4 aastat.

21. Neid kahte gruppi kohtleb Määruse § 7 lg 2 erinevalt. Kui esimesse gruppi kuuluvale lapsele pakutakse kohta munitsipaallasteasutuses ja vanem ei võta seda kohta vastu, lõpetab vald eralasteaiale või –hoiule selle lapse eest toetuse maksmise. Kui teise gruppi kuuluvale lapsele pakutakse kohta munitsipaallasteasutuses ning vanem ei soovi kohta vastu võtta, maksab vald selle lapse eest eralasteaiale või-hoiule toetust edasi.

22. Selleks, et erinev kohtlemine oleks põhiseadusega kooskõlas, peab erineval kohtlemisel olema legitiimne eesmärk. Kuna võrdsuspõhiõigus on lihtsa seadusreservatsiooniga põhiõigus⁹, on lubatud seda riivata igal eesmärgil, mis pole põhiseadusega otseselt keelatud.

23. Valla antud selgitustest nähtub, et vald ei suuda tagada kõigile 1,5-3-aastastele lastele (sõimeealistele lastele) kohta munitsipaallasteaias. Samas 4-aastastele ja vanematele (aiaalistele) lastele on võimalik koht munitsipaallasteasutustes tagada. Valla arvates on ebaotstarbekas maksta 4-aastaste ja vanemate laste eest toetust eralasteaiale või -hoiule olukorras, kus vald ise on investeerinud teenusesse ja suudab seda tagada. Seega on valla eesmärgiks olnud valla raha kokkuhoid. Raha kokkuhoidmise vajadust saab pidada põhiseadusega kooskõlas olevaks erineva kohtlemise legitiimseks eesmärgiks.¹⁰

24. Nagu märgitud, õigustab legitiimne eesmärk erinevat kohtlemist juhul, kui erinev kohtlemine on seatud eesmärgi suhtes proportsionaalne. Järgnevalt vaatlengi, kas võrdsuspõhiõiguse piirang (erinev kohtlemine lapse vanusest sõltuvalt) on proportsionaalne.

25. Riive proportsionaalsuse hindamisel tuleb „[---] kaaluda ühelt poolt võrdsuspõhiõigusesse [---] sekkumise ulatust ja intensiivsust ning teiselt poolt [---] eesmärgi tähtsust. Seejuures kehtib põhimõte: mida intensiivsem on põhiõiguse riive, seda mõjuvamad peavad olema riivet õigustavad põhjused [---].“¹¹

26. Esmalt vaatlen võrdsuspõhiõigusesse sekkumise ulatust ja intensiivsust. Esimese grupi jaoks (1,5 kuni 4-aastased lapsed) tähendab Määruse § 7 lg 2 sätestatu, et neil tuleb vahetada senine eralasteaed või -hoid munitsipaallasteaia vastu. Lähtun antud asjas eeldusest, et vanem on huvitatud maksmata lasteaia koha eest võimalikult vähe, st soovib kohta munitsipaallasteasutuses ning ei soovi maksta eralasteaia- või hoiu eest selle turuhinda. Lapse jaoks tähendab üleminek

⁸ RKPJK 08.03.2011. a otsus asjas nr 3-4-1-11-10, p 62.

⁹ RKÜK 07.06.2011. a otsus asjas nr 3 -4-1-12-10, p 31.

¹⁰ RKÜK 07.06.2013.a otsus asjas nr 3-4-1-12-10, p 42.

¹¹ RKPJK 05.08.2001. a otsus asjas nr 3-4-1-2-01, p 17.

uut füüsilist keskkonda, uusi lasteaiakaaslasi ja uusi õpetajaid. Teatud mõju on sellel muudatusel lapsele igal juhul.¹²

27. Saue vald selgitas oma vastuses, et laps peab haridussüsteemis vältimatult liikuma ühest õpikeskkonnast teise, nt lastesõimest lasteaia rühma, põhikoolist gümnaasiumi, ning tegu on lapse arengus selgelt eristuvate etappidega.

28. Nõustun selle valla seisukohaga. Märgin, et ka KELS § 5 lg 1 järgi on lasteasutuse liigid laste vanust arvestades lastesõim kuni kolmeaastastele lastele ja lasteaed kuni seitsmeaastastele lastele. Sellest tulenevalt moodustab lasteasutuse direktor KELS § 6 lg 1 järgi vastavalt vajadusele ja võimalusele sõime- ja lasteaiarühmad. Seega näeb ka seadus ette, et lapsel tuleb lasteasutuse rühmade vahel liikuda, kui nii näeb konkreetse lasteasutuse korraldus ette. Eeltoodu pinnal **on Saue valla otsus viia läbi lasteaia vahetus (eralasteaia või -hoiu vahetus munitsipaallasteaia aiarühma vastu) peale lapse 3-aastaseks saamist mõistlik ning ei saa mõjutada nende laste heaolu suuremal määral, kui see oleks olnud munitsipaallasteaia sõimerühmast aiarühma minnes.** Seetõttu pole võrdsuspõhiõiguse riive isiku jaoks intensiivne. Kui laps on juba vanem, st sai lasteaeda mineku ealiseks enne, kui vald pakkus talle kohta munitsipaallasteaias (valla sõnul ei saa need lapsed praegu olla nooremad kui 4-aastased), saavad nad soovi korral jätkata eralasteaias käimist ning vald maksab eralasteaiale vastavat toetust.

29. Võrdsuspõhiõigusesse sekkumise intensiivsuse kõrval tuleb kaaluda avaliku raha kokkuhoidmise eesmärgi tähtsust. Vald selgitas, et suudab tagada koha munitsipaallasteasutustes kõigile lasteaiaelastele lastele (st vanuses 3-7 aastat). Kuna vald pole kohustatud eralasteaedu või -hoide rahaliselt toetama, **toimib vald minu hinnangul mõistlikult, kui loobub eralasteaia toetamisest olukorras, kus ta ise suudab läbi oma peetava asutuse koolieelse lasteasutuse teenust pakkuda.** Vastasel juhul teeks vald lapsele teenuse osutamiseks kulutusi munitsipaallasteasutust ülal pidades ning maksaks sama teenuse osutamise eest veel toetust eralasteasutusele. Seega **on üleliigse (kahekordse) kulutuse vältimine valla jaoks tähtis eesmärk.**

30. Kokkuvõttes leiangi, et Määruse jõustumise hetkeks alla 4-aastase lapse vajadus vahetada eralasteasutus munitsipaallasteasutuse vastu ei riiva võrdsuspõhiõigust intensiivselt, kuid valla eesmärk vältida eralasteaia toetamise näol tekkivaid lisakulutusi olukorras, kus vald suudab ise tagada 3-7-aastastele lastele koolieelse lasteasutuse teenuse, on kaalukas. Seetõttu **pole mul alust arvata, et valla otsus lõpetada Määruse jõustumise ajal alla 4-aastaste laste eest eralasteasutustele toetuse maksmine, kui ei võeta vastu neile pakutud kohta munitsipaallasteasutuses, riivaks võrdsuspõhiõigust ebaproportsionaalselt.**

31. Tõsi, üheks aiarühma liigiks on ka liitrühm. KELS § 6 lg 3 p 4 järgi on selles rühmas lapsed vanuses 2-7 aastat. Seega kui laps saaks koha liitrühmas, saaks ta käia koolini samas rühmas. Saue vald märkis, et ka nende munitsipaallasteaias on liitrühmi, kuid kohti pole kõigile alla 3-aastastele. Märgin, et minu hinnangul ei muuda asjaolu, et osa lapsi saab siiski võimaluse 2-7. eluaastani käia ühes rühmas, tõdemust, et Määrus ei kohtle lapsi vanuse alusel põhjendamatult ebavõrdselt. Nagu öeldud, on lasteasutuse otsustada, millised sõime- või aiarühmad moodustada ning liitrühm on vaid üks aiarühma liik, mis võib, kuid ei pea olema lasteasutuses moodustatud. Õigust nõuda kohta liitrühmas vanemal pole. Liitrühmas võib lapsi olla vähem kui vanuse alusel moodustatud aiarühmas (liitrühmas 18, aiarühmas 20), samuti nõuab liitrühmas õpetamine õpetajatelt teistsugust lähenemist kasvatus- ja õppetegevuse korraldamisele ning on reeglina

¹² Soovi korral võite tutvuda minu seisukohaga Tallinna eralasteaedade toetamise korra põhiseaduspärasuse kohta, milles puudutasin ka lasteaia vahetuse mõju lapsele, kättesaadav Õiguskantsleri Kantselei kodulehel www.oiguskantsler.ee, [otsetee](#).

koormavam kui õpetamine vanusegruppidel põhinevas rühmas. Seetõttu on ootuspärane, et munitsipaallasteasutustes on liitühmi vähem kui vanuse alusel moodustatud rühmi.

32. Veel märgin, et lisaks Teie välja toodud kahtlusele selle aasta 1. septembriks 4-aastaseks saanud lapse ja alla 4-aastase lapse erineva kohtlemise põhjendatusest võib Määruse sõnastust arvestades tekkida küsimus kuivõrd tagatakse vanema kui 4-aastase lapse puhul võimalus saada eralasteaia toetust ka tulevikus. Teisisõnu ei välista Määruse tekst võimalust, et kui tulevikus pakutakse lapsele munitsipaallasteaia kohta peale lapse 4. eluaastat (kas või 6. eluaastal) ning vanem ei soovi kohta vastu võtta, ei maksa vald lapse eest eralasteaia toetust. Kuna nimetatud küsimus polnud Teie avalduses tõstatatud, ei võta ma sellise võimaluse põhiseaduspärasuse osas käesolevas asjas seisukohta.¹³

33. Mis puudutab Teie lapse küsimust, siis nagu eespool valla selgituste all toodud (p 9), võite pöörduda munitsipaallasteaia koha saamise küsimuses valla poole. Seda vaatamata asjaolule, et Te eelnevalt pakutud kohta vastu ei võtnud.

Lõpetuseks soovin öelda, et mõistan Teie kui lapsevanema muret, mille lasteaia vahetus kaasa toob. Lapse harjumine uues keskkonnas võtab oma aja ning võib-olla on vaja muuta seni harjumuspärast liikumisteed kodu, lasteaia ja vanemate töökoha vahel. Paraku ei muuda see valla kehtestatud regulatsiooni siiski põhiseadusega vastuolus olevaks.

Käesoleva seisukoha kujundamisega ma lõpetan Teie avalduse menetlemise. Loodan, et minu selgitustest on Teile abi.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Nele Parrest
õiguskantsleri asetäitja-nõunik
õiguskantsleri volitusel

Koopia: Saue Vallavalitsus

Aigi Kivioja 6938428
Aigi.Kivioja@oiguskantsler.ee

¹³ Tallinna eralasteaedade toetamise korra põhiseaduspärasuse hindamisel tõusetus muu hulgas küsimus laste võrdsest kohtlemisest ja nende huvidega arvestamisest olukorras, kus linn ei taga kõigile soovijatele kohta munitsipaallasteaias. Samuti hindasin selles seisukohas Tallinna eralasteaedade toetamise korra vastavust õiguspärase ootuse ja *vacatio legis*'e põhimõttele. Käesolevas asjas ma Määruse vastavust neile põhimõtetele ei kontrollinud, kuna Te seda küsimust ei tõstatanud. Tallinna eralasteaedade toetamise korra põhiseaduspärasust hindav seisukoht on kättesaadav Õiguskantsleri Kantselei kodulehel www.oiguskantsler.ee, [otsetee](#).